

বঙালী বিহুৰ ওলগ

‘ঘৰে-পথাৰে’ৰ সমূহ পঢ়ুৱৈ, শুভাকাঙ্ক্ষী তথা লেখক-লেখিকালৈ বঙালী বিহুৰ ওলগ জনালোঁ। নতুন বছৰটিয়ে আপোনালোকলৈ সুখ-সমৃদ্ধি ও শান্তি কঢ়িয়াই আনক।

মুখ্য সম্পাদক
‘ঘৰে-পথাৰে’

সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্রিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
□ চ’ত-বহাগ মাহত হোৱা গৰু ..	২
□ গ্ৰীষ্মঋতুৰ সম্ভাৱ্য কীট-পতংগৰ	২
□ লাভজনক জিকা খেতি	২
□ আমাৰ একাষাৰ	৩
□ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম	৩
□ উদ্যান শস্য	৪
□ জীবাণুসাৰ ব্যৱহাৰ কৰোতে ..	৪

□ ৪৫ তম বছৰ □ ৮ম সংখ্যা □ ১৬ এপ্রিল ২০২৪ □ ১-১৫ বহাগ, ১৯৪৬ শক □ মূল্য-১.০০ টকা GHARE - PATHARE PMG - 19 of 2005 - 06

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ২৪ তম সমাবর্তন আৰু ৫৬ তম প্রতিষ্ঠা দিৱস উদ্‌যাপন

যোৱা ১ এপ্রিল তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ২৪ তম সমাবর্তন আৰু ৫৬ সংখ্যক প্রতিষ্ঠা দিৱস কেন্দ্ৰীয়ভাৱে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যোৰহাটস্থ মূল চৌহদত অনুষ্ঠিত হৈ যায়। পুৱা পতাকা উত্তোলনেৰে আৰম্ভ হোৱা প্রতিষ্ঠা দিৱসৰ কাৰ্যসূচীত স্মৃতি তৰ্পনৰ পাছতে বৰ্ণাঢ্য সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা উলিওৱা হয়। ইয়াৰ পাছতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ড° মাধৱ চন্দ্ৰ দাস সোঁৱৰণী প্ৰেক্ষাগৃহত সমাবর্তনৰ মূল কাৰ্যসূচী অনুষ্ঠিত হয়। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাৰ সভাপতিত্বত অনুষ্ঠিত এই কাৰ্যসূচীত ভাৰত চৰকাৰৰ কৃষি গৱেষণা আৰু শিক্ষা বিভাগৰ সচিব তথা আই চি এ আৰৰ সঞ্চালক প্ৰধান আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্ক বিভাগৰ সহকাৰী সঞ্চালক প্ৰধান ড° হিমাংশু পাঠকে মুখ্য অতিথি হিচাপে অংশ গ্ৰহণ কৰে। ভাষণ প্ৰসংগত ড° পাঠকে কয় যে এখন বিশ্ববিদ্যালয় মূল্যায়ন হয় শিক্ষার্থীৰ

গুণগত মানদণ্ডৰ ওপৰত। শিক্ষা আৰু শিক্ষার্থীৰ মানদণ্ড বঢ়া মানেই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এখন আঙুৰাই গৈছে বুলি

উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত কৃষিক্ষেত্ৰ অধিক অংশীদাৰ হয়। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্জীয়ক তপন কুমাৰ গোহাঁইয়ে আঁত ধৰা

অধিক দায়বদ্ধ হ’ব লাগিব বুলি উল্লেখ কৰে। পৰম্পৰাগত কৃষিকাৰ্য আৰু আধুনিক কৃষি শিক্ষাৰ সামঞ্জস্যৰে দেশৰ কৃষিক্ষেত্ৰক

সম্প্রসাৰণৰ ক্ষেত্ৰত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে আগবঢ়োৱা অৱদানৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰি উদ্ভাৱনী চিন্তাৰে সময়ৰ সৈতে খোজ মিলাই অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় আঙুৰাই গৈছে বুলি উল্লেখ কৰে। এই সমাবর্তন অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অৰ্ন্তগত ৯ খন মহাবিদ্যালয় পৰা স্নাতক আৰু স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰীৰ লগতে পি এইচ ডি লাভ কৰা ১১২০ গৰাকী শিক্ষার্থীক আনুষ্ঠানিকভাৱে ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰা হয়। এই অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতিৰ সদস্য সকল, অধিবিদ্য পৰিষদৰ সদস্যসকল, শিক্ষক বিজ্ঞানীসকল, গৱেষক সকল আৰু শিক্ষার্থীসকলে অংশগ্ৰহণ কৰে। বিয়লি বিশ্ববিদ্যালয় খেল পথাৰত এখনি প্ৰীতি ফুটবল খেল আৰু সন্ধ্যয়া বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চৌহদ আলোকিত কৰণ কৰা হয়। নিশা বিশ্ববিদ্যালয় প্ৰেক্ষাগৃহত আয়োজন কৰা সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানেৰে কাৰ্যসূচীৰ সমৰণি মৰা হয়।

সমাবর্তন অনুষ্ঠানৰ মঞ্চত ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰা অৱস্থাত ভাৰত চৰকাৰৰ কৃষি গৱেষণা আৰু শিক্ষা বিভাগৰ সচিব তথা আই চি এ আৰৰ সঞ্চালক প্ৰধান আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্ক বিভাগৰ সহকাৰী সঞ্চালক প্ৰধান ড° হিমাংশু পাঠক আৰু অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাৰ লগতে অন্যান্য বিশিষ্ট ব্যক্তিসকলক দেখা গৈছে

ক’ব পাৰি। সেই দিশেৰে দেশৰ কৃষি শিক্ষাৰ উন্নতিৰ লগে লগে দেশত কৃষি উৎপাদন, গৱেষণা আদিতো অগ্ৰগতি পৰিলক্ষিত হয় আৰু সামগ্ৰিকভাৱে দেশৰ

অনুষ্ঠানটোত দেশৰ প্ৰসিদ্ধ কৃষি বিজ্ঞানী গৰাকীয়ে লগতে কয় যে শেহতীয়াকৈ ভাৰতীয় কৃষি ব্যৱস্থাত বিপ্লৱৰ সূচনা হোৱা বুলি উল্লেখ কৰি কৃষিৰ লগত জড়িত সকল

আগবঢ়াই নিয়াতো বৰ্তমান সময়ত অতি প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে বুলি উল্লেখ কৰে। উপাচার্য ড° ডেকাই আদৰ্শ ভাষণত দেশৰ কৃষি শিক্ষা, গৱেষণা আৰু

প্ৰাকৃতিক কৃষিৰ ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ কৃষক প্ৰশিক্ষণৰ সামৰণি

যোৱা ৬ এপ্রিল তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শস্য বিজ্ঞান বিভাগৰ দ্বাৰা আয়োজিত ‘প্ৰাকৃতিক কৃষি আৰু জৈৱিক কৃষিৰ প্রতিষ্ঠা’ শীৰ্ষক ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ কৃষক প্ৰশিক্ষণৰ সামৰণি পৰে। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ গৱেষণা আৰু উন্নয়ন (আৰ এণ্ড ডি) প্ৰকল্পৰ অধীনত তিনিদিনীয়াকৈ আয়োজিত এই প্ৰশিক্ষণত অসমৰ বিভিন্ন জিলাৰ ২৯ গৰাকী নিৰ্বাচিত কৃষকে অংশগ্ৰহণ কৰে। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষক প্ৰশিক্ষণ আৰু পৰামৰ্শ কেন্দ্ৰত আয়োজিত এই সামৰণি অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° বিনয় কুমাৰ মেধিয়ে মুখ্য অতিথি হিচাপে অংশগ্ৰহণ কৰি ভাষণ প্ৰসংগত কয় যে কৃষিৰ সকলো গুণ প্ৰাকৃতিক কৃষিৰ লগত জড়িত। কিন্তু

ক্ৰমে ক্ৰমে প্ৰকৃতিৰ লগত সহাবস্থানৰ জৰিয়তে খেতি কৰাৰ সলনি প্ৰকৃতিৰ পৰা আঁতৰি গৈছে। আমাৰ ককা-দেউতাহতে অতীতত কৰা খেতি প্ৰাকৃতিক খেতিয়েই আছিল। আমিও এতিয়া গুণগত মানদণ্ডৰ পূৰ্বৰ খেতিলৈ উভতি যোৱাৰ চিন্তা কৰিবলগীয়া হৈছে। সহকাৰী অধ্যাপক ড° অঞ্জন কৃষ্ণ শৰ্মাই আঁত ধৰা অনুষ্ঠানটোত শস্য বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক তথা প্ৰশিক্ষণৰ সঞ্চালক ড° কল্যাণ পাঠকে আদৰ্শিত বক্তব্যত প্ৰাকৃতিক কৃষিৰ সম্ভাৱনীয়তা আৰু কৃষি তথা কৃষকৰ লাভালাভৰ ওপৰত আলোকপাত কৰে। সহকাৰী অধ্যাপক ড° অঞ্জন কৃষ্ণ শৰ্মা আৰু ড° হৰিন্দ্ৰ গগৈৰ যুটীয়া সমন্বয়ত অনুষ্ঠিত

কুহিয়াৰৰ মূল্য সংযোজিত সামগ্ৰী আৰু বিপণনৰ ওপৰত কৰ্মশালা

যোৱা ৩০ মাৰ্চ তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সৰ্বভাৰতীয় সমন্বিত কৃষি গৱেষণা প্ৰকল্পৰ অধীনত জনজাতীয় উপ-আঁচনিৰ জৰিয়তে ‘কুহিয়াৰৰ মূল্য সংযোজিত সামগ্ৰী আৰু বিপণনৰ ওপৰত এখন বিশেষ কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত হৈ যায়। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়স্থ নীট ই হাৰ কনফাৰেন্স হলত আয়োজিত এই অনুষ্ঠানত আদৰ্শিত ভাষণ প্ৰদান কৰে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অৰ্ন্তগত কুহিয়াৰ, ঔষধি আৰু সুগন্ধি উদ্ভিদ গৱেষণা কেন্দ্ৰ, বুৰালিকচনৰ মুখ্য বিজ্ঞানী ড° তুলসীপ্ৰসাদ শইকীয়াই। কৰ্মশালাখনৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকা প্ৰমুখ্যে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষি বিজ্ঞানগুৰু ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক, সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক

ড° মনোৰঞ্জন নেওগ, ছাত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° বিনয় কুমাৰ মেধি আৰু স্নাতকোত্তৰ শিক্ষা সঞ্চালক ড° অনুপ কুমাৰ

দাসে অংশগ্ৰহণ কৰে। কৰ্মশালাৰ দুটা সত্ৰত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অৰ্ন্তগত কুহিয়াৰ ঔষধি আৰু সুগন্ধি উদ্ভিদ গৱেষণা কেন্দ্ৰ, বুৰালিকচনৰ ভূমি বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰধান বিজ্ঞানী ড° ডি ডি সিন্ধা আৰু অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সহকাৰী অধ্যাপক (খাদ্য

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলামত চাওক)

তিতাবস্থিত অসম ধান গৱেষণা প্রতিষ্ঠানত ধানৰ বীজ বিক্ৰীৰ ব্যৱস্থা

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অৰ্ন্তগত তিতাবস্থিত অসম ধান গৱেষণা প্রতিষ্ঠানত উৎপাদিত উচ্চ উৎপাদনক্ষম ৰঞ্জিত, বাহাদুৰ, ৰঞ্জিত চাব-১, বাহাদুৰ চাব-১, সুৰমা ধান, নুমলী, শ্ৰাৱণী, প্ৰচুৰ, শতাব্দী, পাটকাই, কেতেকী জহা, বকুল জহা, আঘোণী বৰা আদি জাতৰ ধানৰ বীজ কৃষক বাইজৰ বাবে বিপণনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ধান খেতিৰ লগত জড়িত কৃষকে

গৱেষণা প্রতিষ্ঠানটিৰ পৰা ধানৰ বীজ ক্ৰয় কৰিব পাৰিব। কৃষক বাইজে পুৱা ৯ বজাৰ পৰা বিয়লি ৩ বজাৰ ভিতৰত ধানৰ বীজ ক্ৰয় কৰাৰ সুবিধা লাভ কৰিব। দেওবাৰ আৰু চৰকাৰী বন্ধবাৰত বীজ বিপণন বন্ধ থাকিব। তদুপৰি গৱেষণা প্রতিষ্ঠানটিৰ মূল প্ৰৱেশদ্বাৰৰ বাহিৰত অসম ধান গৱেষণা প্রতিষ্ঠানৰ বীজ বিক্ৰীৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৪ কলামত চাওক)

চ'ত-বহাগ মাহত হোৱা গৰু-ম'হৰ বেমাৰ

চ'ত-বহাগ মাহত বৰষুণ হোৱাৰ লগে লগে বহুত গৰু, ম'হৰ বেমাৰে দেখা দিয়ে। এইখিনি সময়ত অধিক তাপমান আৰু আৰ্দ্ৰতাৰ কাৰণে জীৱাণু, বীজাণু, ম'হ, মাখি, দাহ, চিকৰা আদিৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ হয়। **বোভাইন ইফিমেল ফিভাৰ** : এইবিধ বেমাৰত আকৌ কিনিদিনা ৰোগ (টি ডি এচ) বুলিও কয়। এইবিধ উৰিফুৰা আৰু কামোৰা পতংগৰ দ্বাৰা বিষপান আৰু বেৰডোভাইছাৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত ৰোগ। প্রধানতঃ চ'ত-বহাগ মাহত বৰষুণ আৰম্ভ হোৱা পিছে পিছে এইবিধ বেমাৰত গৰু ম'হ আক্ৰান্ত হোৱা দেখা যায়। এই ৰোগৰ লক্ষণসমূহ হ'ল- হঠাৎ জ্বৰ উঠে, নাকৰ পৰা শেঙুন ওলায়, চকু চলচলীয়া হয়।

গৰু ম'হবোৰে খাদ্য আৰু পানী খোৱা বন্ধ কৰি দিয়ে, কঁপনি উঠে, গাঁঠিবোৰ ফুলে। এই ৰোগৰ বিশেষ লক্ষণ হ'ল প্ৰথম দিনা এখন ঠেং খোৰা হয়, দ্বিতীয় দিনা আন এখন ঠেং খোৰা হয় আৰু ক্ৰমাগতৰে অন্য ঠেংদুখনো খোৰা হয়। আকস্মিক আৰু অতিশয় গাখীৰ কমি যায়। ছয় মাহৰ পৰা দুই বছৰীয়া বয়সৰ গৰু-ম'হক এই ৰোগে বেছিকৈ আক্ৰান্ত কৰে। এই ৰোগ হ'লে জ্বৰ বেজী দিব লাগে। যদিহে গৰু-ম'হৰ অৱস্থা অতিশয় বেয়া হয় তেনেহ'লে এন্টিবায়টিকৰ বেজী আৰু চেলাইন দিব লাগে বুলি ডাক্তৰে উপদেশ দিয়ে। **চৰকা** : এইবিধ বীজাণুজনিত ৰোগ। খুৰা ফটা জন্তু যেনে গৰু, ম'হ, ছাগলী, গাহৰি,

হাতী আদিক এই ৰোগে আক্ৰান্ত কৰে। চ'ত-বহাগ মাহত এই ৰোগৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ দেখা যায়। এই ৰোগত আক্ৰান্ত গৰু ম'হৰ লেলাৱতিৰ জৰিয়তে বিয়পায়। এই ৰোগৰ লক্ষণ সমূহ হ'ল প্ৰথম অৱস্থাত জ্বৰ লগতে লেলাৱতি ওলায় মুখৰ ভিতৰত আৰু খুৰাৰ ফাকত ঘা হয়। মুখত ঘাঁ হোৱা বাবে খাব নোৱাৰে কাৰণে উৎপাদন কমি যায়। মৃত্যুৰ হাৰ কম যদিও কেতিয়াবা দামুৰীবোৰ হাৰ্ট এটেক হৈ মৰা দেখা যায়। খুৰাৰ মাজৰ ঘাঁবোৰত মাখিয়ে কণী পাৰি পোক লগা ঘাঁ হোৱা বাবে চৰকাৰোগ অধিক জটিল হয়। চৰকা ৰোগৰ চিকিৎসা প্ৰথমে পটাচ পানীৰে খুৰাৰ ঘাঁ ধুই দিব লাগে। পোকবোৰ উলিয়াই দিব লাগে নহ'লে ঔষধ

দি মাৰি পেলাব লাগে। মুখৰ ঘাঁত গ্লিচাৰিন লগাই দিব লাগে। ঘাঁ বেছি হ'লে এন্টিবায়টিক বেজী দিব লাগে আৰু ঘাঁবোৰ প্ৰতিদিনে ডেছিং কৰিব লাগে। প্ৰতি ছয়মাহৰ অন্তৰে অন্তৰে চিটাকৰণ কৰিব লাগে। **গলফুলা** : এইবিধ ৰোগ এবিধ জীৱাণুজনিত ৰোগ। বতৰ উষ্ণ আৰু আৰ্দ্ৰতা বেছি হ'লে এই ৰোগৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ বেছি হয়। প্ৰথমতে তীব্ৰ জ্বৰ হয় ১০৬-১০৭° ফাৰেণহাইট পৰ্যন্ত হোৱা দেখা যায়। গলৰ গ্ৰন্থিবোৰ ফুলি যোৱাৰ কাৰণে গলধনখন ফুলি থকা দেখা যায়। চকু বগা পৰে, উশাহ নিশাহত বৰ কষ্ট হয়। নাক আৰু মুখেৰে উশাহ-নিশাহ লোৱা দেখা যায়। নাক আৰু মুখেৰে ফেন ওলায়। এই ৰোগত কেতিয়াবা বিনা

চিকিৎসাই ৫-৬ ঘণ্টাৰ ভিতৰত মৃত্যু হোৱা দেখা যায়। এই ৰোগ হ'লে গলৰ শিৰাত ছলফাউইমাইডৰ বেজী দিব লাগে। লগতে নিয়মীয়া চিটাকৰণ কৰিব লাগে। **জহৰবাত** : এইবিধও এবিধ জীৱাণুজনিত ৰোগ। সাধাৰণতে কম বয়সীয়া স্বাস্থ্যৱান দামুৰীক আক্ৰান্ত কৰে। প্ৰথমে তীব্ৰ জ্বৰ উঠে। ভৰিৰ মাংস পেশীবোৰত অক্সিজেনৰ অভাৱত এইবিধ জীৱাণুৰ বংশ বৃদ্ধি হয় আৰু এইবিধ জীৱাণুৰে মাংসপেশীবোৰত পুজু কৰে। ফুলি থকা মাংস পেশীবোৰ হেচি দিলে এটা শব্দ কৰে। এই বিধ ৰোগ হ'লে জ্বৰ বেজীৰ লগতে ৫-৬ দিন এন্টিবায়টিকৰ বেজী দিব লাগে। নিয়মীয়া টিকাকৰণ কৰা অতিকৈ দৰকাৰী।

ড° দেৱজিৎ ডেকা

গ্ৰীষ্ম ঋতুৰ সম্ভাৱ্য কীট-পতংগৰ ব্যৱস্থাপনা

◆ বৰষুণ অহাৰ লগে লগে ঘৰ বা উৰালত এন্দ্ৰ-নিগনি সোমাব নোৱাৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। উৰাল ঘৰৰ চৌপাশ আৰু মজিয়াখন পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখিব লাগে। অপ্ৰয়োজনীয় বস্তু ঘৰৰ চাৰিওফালে আৰু উৰালৰ মজিয়াত ৰাখিব নালাগে। গছ-গছনিৰ বাঢ়ি অহা ডাল, ঘৰ বা উৰালত লাগিবলৈ দিব নালাগে। ডুলি বা ধানৰ বস্তা খোৱা চাং বা পাভতিত আৰু উৰাল ঘৰৰ খুঁটাত এলুমিনিয়াম চিটৰে (৩০ চেঃমিঃ বহল) তৈয়াৰী “বেটগাৰ্ড”ৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ◆ পথাৰৰ শস্য চপোৱাৰ পিছত শস্য ৰাখিবৰ বাবে উত্তম উৰালৰ ব্যৱস্থাই সকলোতকৈ মনোযোগ দিবলগীয়া বিষয়। পোক-পতংগ, এন্দ্ৰ আৰু ভেকুৰে উৰালৰ একবৃদ্ধ পৰিমাণৰ শস্য ধ্বংস কৰে। উৰাল-পূৰ্বাঞ্চলৰ বতৰৰ অধিক আৰ্দ্ৰতাই উৰালৰ অধিকাংশ পোক-পতংগ আৰু ভেকুৰে বৃদ্ধিত অৰিহণা যোগায়। উৰালত ব্ৰুকিড (ফুটি) পোকে মণ্ডমাহ প্ৰমুখ্যে মাহজাতীয় শস্যৰ সকলোতকৈ অধিক ক্ষতিসাধন কৰে। ব্ৰুকিড পোকৰ প্ৰাৰম্ভিক আক্ৰমণৰ সূচনা

পথাৰতে হয়। পথাৰত ইহঁতে মাহজাতীয় শস্যৰ পূৰ্ব ঠেং কৰি পালে। কনী ফুটি ওলোৱা পলুৱে গুটিৰ ভিতৰত প্ৰবেশ কৰি গুটিৰ ভিতৰৰ অংশখিনি খাই নোহোৱা কৰি পেলায়। চপোৱা শস্যৰ লগতে ব্ৰুকিডৰ কনী, পলু, লোটা বা পূৰ্ণাংগ পোক উৰাললৈ আহি ইহঁতৰ জীৱনচক্ৰ সম্পূৰ্ণ কৰি উৰালৰ শস্যৰ অনিষ্ট সাধন কৰে। অসমকে ধৰি উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যকেইখনৰ জলবায়ুত থকা অধিক জলীয় বাষ্পৰ কাৰণে শস্যৰ আৰ্দ্ৰতা সদায়ে দহ শতাংশতকৈ বেছি থাকে। ইয়াৰ কাৰণে উৰালত ব্ৰুকিড প্ৰমুখ্যে পোক-পতংগ আদিৰ বংশবৃদ্ধি দ্ৰুতগতিত হয়। ফলস্বৰূপে শস্যৰ পৰিমাণগত আৰু গুণগত মানৰ হ্রাস হয়। মাহজাতীয় শস্য খোৱা পৰম্পৰাগত আধাৰসমূহত, ৰ'দত ভালদৰে শুকাই খোৱা শস্যইও সহজে পৰিবেশৰ পৰা জলীয় ভাপ শোষণ কৰি ল'ব পাৰে। ফলত শুকুৱাই লৈ আৰ্দ্ৰতা দহ শতাংশৰ তললৈ নমাই ল'লেও লাহে লাহে পৰিবেশৰ পৰা আহৰিত জলীয় ভাপৰ

কাৰণে এনেধৰণৰ আধাৰত ৰখা শস্যৰ আৰ্দ্ৰতা কিছুদিনৰ পাছত ১২-১৪ শতাংশ হৈ পৰে। পোক-পতংগই এনে ধৰণৰ আৰ্দ্ৰতায়ুক্ত শস্য সহজে আক্ৰমণ কৰে। উৰালৰ পোক-পতংগৰ আক্ৰমণ হ্রাস কৰিবলৈ বজাৰত উপলব্ধ কীটনাশকৰ প্ৰয়োগে উপভোক্তাৰ স্বাস্থ্যৰ গুৰুতৰ ক্ষতি সাধিব পাৰে। এইকাৰণে মাহ জাতীয় শস্য সংৰক্ষণ কৰিলে স্বাস্থ্যৰ প্ৰতি ভাবুকিৰ সৃষ্টি নকৰা দ্ৰব্যৰ প্ৰয়োগহে বাঞ্ছনীয়। মাহজাতীয় শস্য সংৰক্ষণ কৰিবলৈ হ'লে শস্যখিনি ভালদৰে ৰ'দাই লৈ মৰাপাটবা তেনেধৰণৰ বস্তাৰ ভিতৰভাগত পলিথিনৰ আস্তৰণ দি ৰ'দাই লোৱা শস্যখিনিৰ প্ৰতি কেজিত ৩ গ্ৰাম পৰিমাণত জালুকৰ গুড়ি ভালদৰে মিহলাই বস্তাত ভৰাই ৰাখিলে ব্ৰুকিডৰ আক্ৰমণৰ পৰা বৰখিনি সকাহ পোৱা যায়। ◆ বৰষুণ অহাৰ পাছত চাহ-গছত নতুন কলি ওলাবলৈ আৰম্ভ কৰে ইয়াৰ লগে লগে চাহ-গছত ৰঙা চাঁহি, হেল'পেপ্টিচ, মূৰাপোক, চগা ওকনি আদিৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ পৰিলক্ষিত হয়। ৰঙা চাঁহিপোকৰ আক্ৰমণৰ

পৰা প্ৰতিকৰণৰূপে, প্ৰপাৰজাইট ৫৭ ই.চি. দৰৱৰ ১ চাহচামুচ প্ৰতি পাঁচলিটাৰ পানীত মিহলাই আবেলিৰ সময়ত চটিয়াব লাগে। আন কেইবিধ পোকৰ বাবে স্পাইৰিমেক্সিফেন ২২.৯০ এচ.চি. দৰৱৰ এক চাহ চামুচ দহলিটাৰ পানীত মিহলাই প্ৰয়োগ কৰক। যদি একেডবা মাটিত সকলোধৰণৰ পোকৰ মিশ্ৰ আক্ৰমণ পৰিলক্ষিত হয় তেন্তে ফেনাজাকুইন ১০ ই.চি. নামৰ ৰাসায়নিক কীটনাশক ১ চাহচামুচ প্ৰতি পাঁচলিটাৰ পানীত মিহলাই গছৰ পাতত চটিয়াব লাগে। ◆ লাওজাতীয় শস্যত বৰলীয়া পোকৰ আক্ৰমণ দেখা যাব পাৰে। বৰলীয়া পোকৰ গাভিনী মাইকীজনীয়ে লাওজাতীয় ফলত ডিম্ব প্ৰসৰ কৰে আৰু ইয়াৰ পূৰ্ণাংগবোৰে ফলৰ ৰস, ফুলৰ নিয়াস, চৰাইৰ বিষ্ঠা আদিক খাদ্যৰূপে গ্ৰহণ কৰি খেতিৰ কাষত থকা বিভিন্ন অপতৃণবোৰত আশ্ৰয় লয়। গতিকে অপতৃণসমূহ নিৰাই পৰিষ্কাৰ কৰি ৰখা অতি প্ৰয়োজনীয়। হেদালিৰ কাষত ফেৰমন ফান্দ (কিউ লিউৰ বা মিথাইল ইউগিনলয়ুক্ত) স্থাপন কৰি সুফল পাব পাৰি। ইয়াৰ বাবে প্ৰতিবিধা মাটিত ৫ টাকৈ ফান্দ ব্যৱহাৰ কৰক। বৰলীয়া পোকৰ আক্ৰমণৰ

বাবে গেলি যোৱা ফলসমূহ চিঙি দুৰলৈ নি ধ্বংস কৰা প্ৰয়োজন, কিয়নো হেদালিৰ তলত এইবোৰ মাটিত সৰি পৰিলে, ইয়াৰ পৰা পলু ওলাই মাটিৰ তলত লোটা হৈ আকৌ লোটাৰ পৰা বৰলীয়া পোকৰ পূৰ্ণাংগ ওলাই আহি লাওজাতীয় শস্যৰ ফলত কনী পাৰিব। এইদৰে জীৱনচক্ৰ আওঁৱাই গৈ গৈ পাঁচলিৰ বহু অনিষ্ট কৰিব। ◆ বৰ্তমান মৌমাখিৰ ঋতুস্ৰাৱৰ সময়, সেইবাবে এই সময়ত মৌমাখিৰ বংশবৃদ্ধিৰ প্ৰবণতা দেখা দিয়ে আৰু সৰল মৌবাহে জাক উৰুৱাই। এই জাক উৰুওৱা ৰোধ কৰিবলৈ সৰল মৌবাহে বিভাজন কৰিব লাগে নাইবা ৰাণীমৌ কেৰামসমূহ, মৌজেল আহৰণ কৰিবলৈ ডাঙি দিব লাগে। আম-লিচু-নেমু আদি ফল-মূল জাতীয় শস্যৰ ফুল ফুলাৰ সময়ত প্ৰতি হেক্টৰ ফলৰ বাগিচাত ৫ বাহ থলুৱা সঁচৰ অথবা ২ বাহ পশ্চিমীয়া সঁচৰ মৌবাহ স্থাপন কৰি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিব পৰা যায়। (অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পতংগতত্ত্ব বিভাগৰ বিভিন্নজন বিশেষজ্ঞই এই কৃষি বিষয়ক দিহা-পৰামৰ্শ সমূহ আগবঢ়াইছিল)

ড° ৰুদ্ৰ নাৰায়ণ বৰকাকতি

ফোন-৭০০২২৫৫৯৯৬

লাভজনক জিকা খেতি

জিকা এবিধ অৰ্থনৈতিকভাৱে যথেষ্ট লাভজনক পাচলি। ই স্বাস্থ্যৰ বাবেও যথেষ্ট উপকাৰী। জিকাই আমাৰ শৰীৰত প্ৰয়োজন হোৱা বিভিন্ন ভিটামিন আৰু মিনাৰেল যোগান ধৰাৰ উপৰিও আমাৰ শৰীৰত সৃষ্টি হোৱা বিভিন্ন বেমাৰক প্ৰতিৰোধ কৰিব পাৰে।

জিকা খাবলৈও যথেষ্ট ভাল। এইবিধ পাচলি বিভিন্ন ধৰণেৰে খাব পাৰি। উদাহৰণস্বৰূপে জিকাৰ লেবেৰা ভাজি ৰান্ধিব পাৰি, দাইলত দি খাব পাৰি, বইল কৰিও খাব পাৰি। জীয়া মাছৰ লগত জিকা দি তাৰ লগত নেমু টেঞ্জা বা গোল নেমু দি দিলে তাৰ সোৱাদেই বেলেগ হয়। মুঠতে জিকা

বিভিন্ন ধৰণে ৰান্ধিব পাৰি আৰু এইবোৰৰ সোৱাদো যথেষ্ট তৃপ্তিদায়ক।

স্বাস্থ্যৰ বাবে জিকা কিমান উপকাৰী :

স্বাস্থ্যৰ বাবে জিকা এবিধ যথেষ্ট উপকাৰী পাচলি। এইবিধ পাচলিত কম পৰিমাণৰ সংপৃক্ত চৰ্বী আৰু কলেষ্টৰেল থাকে যিটো স্বাস্থ্যৰ বাবে যথেষ্ট লাভজনক। জিকাত আঁহজাতীয় পদাৰ্থ, ভিটামিন-চি, ৰাইব'ফ্লেভিন, জিংক, থায়ামিন, আইৰণ, মেগনেছিয়াম আৰু মেংগানিজ আদি সৰহকৈ থাকে যিটোৱে আমাৰ স্বাস্থ্য ৰক্ষাকে ধৰি আমাৰ শৰীৰৰ সুন্দৰ উন্নতিত যথেষ্ট অৰিহণা যোগায়। স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত জিকাৰ পৰা পাব পৰা অন্যান্য উপকাৰবোৰ হ'ল -

- ১) জিকাই আমাৰ শৰীৰৰ তেজ পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখে।
- ২) জিকাত পেপ্টাইড, এলকাল'ড আৰু কেৰাটিন নামৰ ইন্সচুলিন থাকে যি কেইটাই একেলগে তেজ আৰু পেচাবত চেনিৰ মাত্ৰা কমাই ৰাখে আৰু তেজত ইন্সচুলিনৰ মাত্ৰাও বৃদ্ধি নকৰে।
- ৩) জিকাত বিটা কেৰ'টিন থাকে যিটো আমাৰ চকুৰ বাবে ভাল।
- ৪) জিকাত থকা চেনুলজ নামৰ পদাৰ্থ বিধে আমাৰ শৰীৰৰ কোষ্ঠকাঠিন্য দূৰ কৰে আৰু সেইবাবে জিকা পেটৰ কাৰণে ভাল।
- ৫) জিকাই আমাৰ শৰীৰত থকা লিভাৰটো পৰিষ্কাৰ কৰি ৰখাৰ লগতে লিভাৰটো ভালকৈ প্ৰতিপালন কৰি ৰাখে আৰু এলকহল জাতীয় পদাৰ্থৰ বেয়া প্ৰভাৱবোৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে।
- ৬) শকত মানুহৰ বাবে ওজন হ্রাস কৰাটো

আজিকালি এটা ডাঙৰ সমস্যা আৰু আমি নিয়মীয়াকৈ জিকা খোৱাৰ অভ্যাস কৰিলে ই আমাৰ ওজন হ্রাস হোৱাত সহায় হয়। ৭) জিকা ছলৰ বাবে যথেষ্ট ভাল আৰু ই ছলৰ বিভিন্ন বেমাৰৰ পৰা ৰক্ষা কৰে। ৮) জিকাই পাইলচ নামৰ অসুখবিধ ভাল কৰে আৰু আমাৰ শৰীৰৰ যিকোনো ৰোগৰ আক্ৰমণ প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰা ক্ষমতা প্ৰদান কৰে।

গতিকে দেখা গ'ল যে জিকা খোৱাটো মানৱ শৰীৰৰ বাবে যথেষ্ট উপকাৰী। **জিকা খেতিত অধিক লাভ কেনেকৈ আৰ্জন কৰিব ?**

জিকা খেতিত অধিক লাভ আৰ্জন কৰিবলৈ কৃষকসকলে বিশেষভাৱে গুৰুত্ব দিব লগা কথা কেইটা হ'ল -

- ১) উন্নত অধিক উৎপাদনক্ষম, গ্ৰাহকে

বেছিকৈ ভালপোৱা আৰু নিৰোগী জিকাৰ গুটিব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব। এইক্ষেত্ৰত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুমোদিত জাত কেইটা হ'ল- পূচা নোচদাৰ, আৰু এ.এ.ইউ-১ আৰু গ্ৰাহকে ভালপোৱা স্থানীয় জাতবোৰ। ২) জিকাৰ ক্ষেত্ৰত খেতি মাটিডৰাত বেছিকৈ জৈৱিক পদাৰ্থ থাকিলে ভাল আৰু মাটিৰ পি. এইচ (যি মাটিৰ অম্লতা আৰু ক্ষাৰকতা নিৰ্ণয় কৰে) সেইটো ৬ ৰ পৰা ৭ৰ ভিতৰত হ'লে ভাল। কৃষকসকলে মাটি গণ্যগাৰৰ সহায়ত মাটিৰ পি. এইচ জানি ল'ব পাৰে। মাটি গণ্যগাৰত বিশেষজ্ঞ থাকে আৰু তেখেতেই কৃষকজনক তেখেতৰ মাটিৰ পি. এইচ জনাত সহায় কৰিব।

৩) জিকাৰ ক্ষেত্ৰত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুমোদিত সাৰৰ পৰিমাণ হ'ল- পচন সাৰ-

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৪ কলমত চাওক)

আমাৰ একাষাৰ

ধাননি পথাৰত কীট-পতংগ
নিয়ন্ত্ৰণৰ থলুৱা প্ৰযুক্তি কৌশল

সেউজ বিপ্লৱে কৃষি জগতখনৰ লগতে আমাৰ জীৱনলৈও বহুত পৰিৱৰ্তন আনিছে। বৰ্তমান খেতিয়কসকলে থলুৱা কৃষি প্ৰযুক্তিৰ সলনি অধিক উৎপাদনৰ বাবে আধুনিক কৃষি পদ্ধতি অৱলম্বন কৰিবলৈ ধৰিছে। কৃষকসকলে থলুৱা সাঁচৰ খেতি কৰা সময়ত যিবিলাক পোক বা বেমাৰে অনিষ্ট কৰা নাছিল, আধুনিক কৃষি পদ্ধতি অৱলম্বন কৰাৰ পিছত সেইবিলাকৰ প্ৰকোপ বাঢ়ি গৈছে। জলবায়ু সলনি নাইবা প্ৰাকৃতিক নিয়ন্ত্ৰকবিলাক কমি অহাৰ বাবেও শস্যৰ পথাৰত অপকাৰী কীট-পতংগ বা বেমাৰৰ প্ৰকোপ বৃদ্ধি পাইছে। বহুক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে কীট নিয়ন্ত্ৰণৰ নামত কেতিয়াবা অপয়োজনীয়ভাৱে ৰাসায়নিক দ্ৰব্যসমূহ প্ৰয়োগ কৰাৰ বাবে মানৱ দেহত বিষক্ৰিয়া হোৱাৰ উপৰিও কীট-পতংগসমূহ ৰাসায়নিক দ্ৰব্যৰ প্ৰতিৰোধী হৈ উঠে। ফলস্বৰূপে কেইবাবছৰৰ পিছত এইবিলাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰাতো কঠিন হৈ পৰে। গতিকে যিমানদূৰ সম্ভৱ আমি কীট-পতংগ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে ৰাসায়নিক দ্ৰব্যৰ পৰিৱৰ্তে থলুৱা কৃষি প্ৰযুক্তি অৱলম্বন কৰাতো প্ৰয়োজন।

অসমৰ কৃষিভূমি বিভিন্ন শস্য উৎপাদন কৰাৰ বাবে উপযোগী যদিও ধানেই হ'ল অসমত উৎপাদিত ঘাই খাদ্যশস্য। ধানখেতিত দেখা দিয়া বিভিন্ন পোক-পৰুৱাক বাধা দিবলৈ আমাৰ কৃষক ৰাইজে নিজৰ নিজৰ অভিজ্ঞতাৰ ভিত্তিত পৰম্পৰাগতভাৱে পথাৰত বিভিন্ন ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। প্ৰকৃতি আৰু পৰিবেশৰ পৰা নিজস্ব অভিজ্ঞতাৰে আহৰণ কৰা এনেবোৰ কৌশলৰ আঁৰত বৈজ্ঞানিক সত্য নিহিত হৈ আছে। বছৰৰ পাছত বছৰ ধৰি কৃষক ৰাইজে আহৰণ কৰা তেনেবোৰ কৃষি কৌশলক থলুৱা প্ৰযুক্তি কৌশল হিচাবে স্বীকৃতি দিছে। এনেবোৰ কৃষি কৌশল প্ৰাকৃতিক। এনে কৌশলসমূহ প্ৰদূষণমুক্ত হোৱাৰ উপৰি কম খৰচী আৰু স্থানীয়ভাৱে উপলব্ধ। ধাননি পথাৰত পোক-পৰুৱা, বেমাৰ-আজাৰৰ উপদ্ৰৱক বাধা দিবলৈ আমাৰ কৃষক ৰাইজে পৰম্পৰাগতভাৱে ব্যৱহাৰ কৰি অহা কিছুমান থলুৱা প্ৰযুক্তি কৌশল তলত উল্লেখ কৰা হৈছে -

- ১) কঠীয়াৰ আগলি অংশত ধানখেতিৰ অনিষ্টকাৰী বিভিন্ন পোক-পৰুৱাই কণী পাৰে। সেয়েহে কঠীয়া বোৱাৰ আগেয়ে কঠীয়াৰ আগলি অংশ কাঁচিৰে কাটি বা হাতেৰে চিঙি দিলে ইয়াত থকা বিভিন্ন পোক-পৰুৱাৰ কণী আদি ধ্বংস হয়। ফলত পাছত মূল পথাৰত খেতিডৰাত পোক-পৰুৱাৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ বহুখিনি কম।
- ২) এক কিঃগ্ৰাঃ মহানিমৰ পাত, এক কিঃগ্ৰাঃ কেঁচা জলকীয়া, আধা কিঃগ্ৰাঃ আদা আৰু আধা কিঃগ্ৰাঃ নহৰু খেতেলি ১০ লিটাৰ পানীত মিহলাই উতলাব লাগে। এই পৰিমাণৰ মিশ্ৰণটো উতলাই থাকি ৫ লিটাৰলৈকে কমাব লাগে। ঠাণ্ডা হোৱাৰ পাছত এই মিশ্ৰণৰ সৈতে ১৫ লিটাৰ গো-মূত্ৰ মিহলাই মিশ্ৰণটো আধা ঘণ্টা সময়ধৰি লৰাই চেকি ল'ব লাগে। এনেদৰে প্ৰস্তুত কৰা এই জৈৱিক কীটনাশক দ্ৰব্যবিধৰ এক লিটাৰ দ্ৰব্য ২০ লিটাৰ পানীত মিহলাই তৈয়াৰ কৰা মিশ্ৰণ ধানখেতিত স্প্ৰে কৰি শূৰপোককে ধৰি বিভিন্ন পোক-পৰুৱাৰ আক্ৰমণ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি। এবিধা মাটিৰ বাবে এনেদৰে প্ৰস্তুত কৰা মিশ্ৰণ ৬০ লিটাৰৰ প্ৰয়োজন হয়। শূৰপোকৰ আক্ৰমণ হৈ থকা পথাৰত একেৰাহে দুদিনত দুটা স্প্ৰে কৰা উচিত। শূৰপোক আশ্ৰয় লৈ থকা বিভিন্ন স্থান যেনে- পথাৰৰ আলি আৰু কাষৰ ঘাঁহ-বনবোৰতো এই জৈৱিক কীটনাশকবিধ স্প্ৰে কৰা উচিত। এই জৈৱিক দ্ৰব্যবিধ অকল কীটনাশকেই নহয়, পথাৰৰ শস্যৰ বাবে ই পুষ্টিদায়ক পদাৰ্থ হিচাবেও কাম কৰে।
- ৩) ধান চপোৱাৰ পিছত মজ্জাখোৱা পোকৰ পলুবোৰ ধানৰ নৰাৰ গুৰিত বাহ সাজি থাকে। সেয়ে পথাৰত বৈ যোৱা নৰা আদি পুৰি পেলালে মজ্জাখোৱা পোকৰ এনে পলুবোৰ মৰি যায়। ফলত পিছৰ বাৰৰ ধানখেতিত মজ্জাখোৱা পোকৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ বহুখিনি কমি যায়। সেয়েহে ধান চপোৱাৰ পিছত পথাৰত বৈ যোৱা নৰা পুৰি পেলোৱা উচিত। ইয়াৰ পাছত মাটিডৰা ৬ ইঞ্চিমান দ'কৈ হালবাই দিলে মাটিৰ তলত সোমাই থকা শূৰপোকৰ লোটাৰোৰে চৰায়ে খাই হ্ৰাস কৰে।
- ৪) ধানখেতিত দেখা দিয়া গান্ধীপোকৰ আক্ৰমণক বাধা দিবলৈ ধানৰ গেঁৰধৰা সময়ত ৰবাব টেঙাৰ বাকলিৰ গুড়ি আৰু কেঁচা গোবৰৰ মিশ্ৰণ ছটিয়ালে সুফল পোৱা যায়।
- ৫) ধাননিডৰাৰ চাৰিওফালে দ'নলা খান্দি দি এডৰা খেতিৰ পৰা আনডৰা খেতিলৈ শূৰপোককে ধৰি বহু পোকৰ পলু বগাই যোৱাত বাধা দিব পাৰি।
- ৬) ১৮ লিটাৰ পানীত ৪০ গ্ৰাম চূপা আৰু ১০ গ্ৰাম নিমখ মিহলাই খেতিত প্ৰয়োগ কৰি শূৰপোকৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ কমোৱাত সুফল পোৱা বুলি কিছুসংখ্যক কৃষকে ৰাইজে প্ৰকাশ কৰিছে।
- ৭) বিভিন্ন পৰভোজী চৰাইয়ে পোক-পৰুৱা তথা ইহঁতৰ কণী আদি খাই জীয়াই থাকে। প্ৰতিবিধা ধাননিত তিনিটাকৈ বাঁহৰ আগলি বা জেং পুতি দিলে এনেবোৰ

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৪ কলমত চাওক)

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৬ বহাগৰ পৰা ১৫ জেঠ, ১৯৪৬ শক

পথাৰ শস্য

শালিধান

ক) জাত নিৰ্বাচন আৰু বীজ সংগ্ৰহ :

১) কৃষকসকলে স্থানীয় কৃষি সম্প্ৰসাৰণ বিষয়াৰ পৰা নিজ নিজ অঞ্চলৰ বাবে অনুমোদিত অধিক উৎপাদনক্ষম ধানৰ জাতকেই টাৰ বিষয়ে জানি ল'ব। অনুমোদিত বিক্ৰেতা বা অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যিকোনো গৱেষণা কেন্দ্ৰ/কৃষি বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ পৰা বীজ সংগ্ৰহ কৰিব পাৰিলে অধিক উৎপাদন আশা কৰিব পাৰি।

খ) অনুমোদিত জাত সমূহ :

দীৰ্ঘদিনীয়া জাত : বঞ্জিত, বাহাদুৰ, কুশল, মণিৰাম, পিয়লি

মধ্যদিনীয়া জাত : সত্যৰঞ্জন, বসুন্ধৰা, নুমলী, শ্ৰাৱণী, ধলী, সুৰমা ধান।

কমদিনীয়া জাত : লুইত, কপিলী, দিচাং

বৰা ধানৰ জাত : বঙলী, ভোগালী

জহা ধানৰ জাত : কেতেকী জহা

ওখ, দীৰ্ঘদিনীয়া, পলমকৈ ৰুব পৰা : মনোহৰ শালি, মাচুৰি, স্বপ্নপ্ৰভা। এই কেইটা জাতৰ কঠীয়া জুন-জুলাইত সিঁচি ৩৫-৪০ দিনীয়া কঠীয়া ৰুব পাৰি।

বিশেষ পৰিস্থিতিত কঠীয়া পাৰি বহু পলমকৈ ৰুব লগা অৱস্থা : প্ৰফুল্ল নামৰ জাতৰ ৩০-৭৫ দিনীয়া কঠীয়া আৰু গীতেশ নামৰ জাতৰ ৩০-৬০ দিন পৰ্যন্ত কঠীয়া ৰুব পাৰি।

হঠাৎ পানী আহি ১৫-২০ দিন পৰ্যন্ত ডুবাই ৰখা অৱস্থাৰ বাবে ৰণজিৎ চাব-১, বাহাদুৰ চাব-১, জলশ্ৰী আৰু জল কুঁৱৰী নামৰ জাতৰ ৩০-৩৫ দিনীয়া কঠীয়া ৰুব পৰা যায়।

গ) পৰিমাণ : এবিধা মাটি ৰুবৰ বাবে ৫ কিঃ গ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন।

কঠীয়াতলি প্ৰস্তুতি :

মাটিডৰা ৪/৫ বাৰ হাল বাই মেয়াই সমান কৰি ল'ব। তাৰ পিছত ১০ মিটাৰ দীঘল ১২৫ ছেঃ মিঃ বহল আৰু ১০ চেঃ মিঃ ওখকৈ একোখন বীজতলী তৈয়াৰ কৰি তাৰ মাজে মাজে ৩০ চেঃ মিঃ বহলকৈ একোটা লোৰ দিব। এবিধা মাটি ৰুবৰ বাবে তেনে জোখৰ ৭-৮ খন বীজ তলীৰ প্ৰয়োজন। কঠীয়াতলীখন তৈয়াৰ কৰোতেই যথেষ্ট পৰিমাণে গোবৰ নাইবা পচনসাৰ দি মাটিৰ লগত মিহলাই ল'ব। প্ৰতি ছিটা তলিতে ৮০ গ্ৰাম ইউৰীয়া, ৮০ গ্ৰাম একক চূপাৰ ফচফেট আৰু ৪০ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাছ সাৰ বীজ সিঁচাৰ আগতে তলীত মিহলাই ল'ব।

বীজ সিঁচাৰ সময় : জুলাই মাহৰ দ্বিতীয় সপ্তাহৰ ভিতৰত কম দিনীয়া জাতৰ ২৫ দিনীয়া কঠীয়া, মধ্যম দিনীয়া জাতৰ ৩০

দিনীয়া আৰু দীৰ্ঘদিনীয়া জাতৰ ৩০-৩৫ দিনীয়া কঠীয়া ৰুব পৰা হিচাপত বীজ সিঁচি। কঠীয়া অনুমোদিত সময়তকৈ পলমকৈ ৰুলে উৎপাদন হ্ৰাস পায়।

আহুধান :

নাইট্ৰোজেন সাৰ টপ ড্ৰেছিং :

আহুধানৰ মনিধৰা অৱস্থাপ্ৰাপ্ত হ'লে দ্বিতীয়বাৰ নাইট্ৰোজেনযুক্ত সাৰ টপড্ৰেছিং হিচাবে প্ৰয়োগ কৰিব। ধানৰ শস্যকাল অনুপাতে বোৱাৰ পৰা ৪০-৫০ দিনৰ ভিতৰত এই অৱস্থাপ্ৰাপ্ত হয়। আধুনিক চাপৰ জাতৰ ক্ষেত্ৰত বিঘাই প্ৰতি ৪ কিঃ গ্ৰাঃ আৰু থলুৱা ওখ জাতৰ ক্ষেত্ৰত ২ কিঃ গ্ৰাঃ ইউৰীয়া টপড্ৰেছিং কৰিব। প্ৰয়োগ কৰাৰ আগতে ইউৰীয়াখিনি ১ঃ১০ অনুপাতে শুকান গোবৰ নাইবা পচনসাৰৰ লগত মিহলাই ৪৮ ঘণ্টা সময় গাপ দি ল'ব।

পাত মৰহা বেমাৰে দেখা দিলে নাইট্ৰোজেন সাৰ টপড্ৰেছিং কৰিব নালাগে। তাৰ পৰিবৰ্তে ৩% পটাছ মিশ্ৰণ (১ লিঃ পানীত ৩০ গ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাছ হিচাপত) বিঘাই প্ৰতি ১.৬০ কিঃ গ্ৰামকৈ মিউৰিয়েট অৱ পটাছ পাতত স্প্ৰে কৰিব। এক বিঘাত ৬০ লিটাৰ পানীৰ প্ৰয়োজন।

মৰাপাট :

শস্য ৰক্ষা :

(ক) কীটপতঙ্গ নিবাৰণ :

মৰাপাটৰ খেতিত বিছা, চেমিলুপাৰ, মাইট আদি অনিষ্টকাৰী পোক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে পথাৰডৰা সঘনাই নিৰীক্ষণ কৰি থাকিব। বিছা পোকৰ কণী বা পলু পাতত দেখা পালেই পাতখিলাৰ সৈতে চিঙি আনি কেৰাচিন তেলত ডুবাই নষ্ট কৰি পেলাব। চেমিলুপাৰ পোকৰ বাবে পথাৰডৰাত ঠায়ে ঠায়ে বাঁহৰ ডাঁৰ বান্ধি দিব যাতে পোক খোৱা চৰাই আহি তাত বহিব পাৰে।

(খ) বেমাৰ নিয়ন্ত্ৰণ :

১। মৰাপাটৰ শিপা আৰু গা-গছপাচা, পুলি মৰহা, এনথেকন'জ আদি বেমাৰ হোৱা দেখা মাৰেই বিশেষজ্ঞৰ পৰামৰ্শ ল'ব লাগে।

২। এনেবিলাক বেমাৰৰ আক্ৰমণৰ সম্ভাৱনা থাকিলে মিউৰিয়েট অৱ পটাছ প্ৰয়োগৰ পৰিমাণ প্ৰতি বিঘাত ৭ কিঃ গ্ৰামকৈ বঢ়াই দিব পাৰে।

৩। চূপ প্ৰয়োগৰ দ্বাৰা মাটিৰ অলমতাৰ পৰিমাণ ৫.৫ লৈ আনি ললেও ভাল ফল পাব।

৪। একেডৰা মাটিতে মৰাপাটৰ পিছত ধানৰ খেতি কৰিলেও ভাল ফল পাব পাৰে।

৫। বেমাৰ প্ৰতিৰোধী জাত যেনে - জে আৰ চি ২১২ আৰু জে আৰ চি ৭৪৪৭

বা ইউ পি চি ৯৪ জাতৰ খেতি কৰিবও পাৰে।

বহৰ মাহ :

সিঁচাৰ সময়, মাটি আৰু জাত নিৰ্বাচন

জেঠ আহাৰ মাহৰ ভিতৰতে বহৰ মাহ সিঁচাৰ সময়। পানী জমা নোহোৱা পলসুৱা মাটিত বহৰ মাহৰ খেতি ভাল হয়। অসমৰ বাবে অনুমোদিত একমাত্ৰ টি-২১ জাতৰ বীজ বিঘাই প্ৰতি ২ কিলোগ্ৰামকৈ প্ৰয়োজন।

মাটি তৈয়াৰী, সাৰ প্ৰয়োগ আৰু বীজ সিঁচা : বহৰ মাহৰ খেতি কৰিবলৈ লোৱা মাটিডৰা ভালদৰে চহাই লৈ বিঘাই প্ৰতি ৬ কুইণ্টল গোবৰ বা পচন সাৰ, ৪ কিঃ গ্ৰাম ইউৰীয়া আৰু ৩৫ কিঃ গ্ৰাম চূপাৰ ফচফেট প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলাই দিব। তলীডৰাত ৭৫ চেঃ মিঃ আঁতৰে আঁতৰে শাৰী কৰি ৩০ চেঃ মিঃ ব্যৱধানত বীজ সিঁচি মাটিৰে ঢাকি দিব। বৰষুণৰ আশঙ্কা থাকিলে শাৰীবিলাক খেৰ আদিৰে ঢাকি দিব।

গোমধান : বৰ্ষাকালীন

১) হাইব্ৰীডৰ ভিতৰত গঙ্গা - ৫, আৰু হিষ্টাৰ্চ, কম্পজিত জাতৰ বাবে এন. এল. ডি, চাৰ্লসাল, নৱিয়ং আৰু ডায়েৰা আদিৰ খেতি কৰক।

২) মাটিডৰা বিঘাই প্ৰতি ৭০০ কিলোগ্ৰাম গোবৰ বা পচন সাৰ দিনাঙলেৰে হালবাই লওক। ৬ মিটাৰ দূৰে দূৰে ৩০ ছেঃ মিঃ বহল আৰু ১৫ ছেঃ মিঃ দ'কৈ লোৰ খান্দি অতিৰিক্ত বৰষুণৰ পানী ওলাই যাব পৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি লওক।

৩) বিঘাই প্ৰতি ১৮ কিলোগ্ৰাম ইউৰীয়াৰ সমানে তিনি ভাগ কৰি এভাগ অৰ্থাৎ ৬ কিলোগ্ৰাম, ৩৩ কিলোগ্ৰাম চূপাৰ ফচফেট আৰু ৯ কিলোগ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাছ শেষৰ বাৰ হাল বোৱাৰ আগতে মাটিডৰাত ছটিয়াই হালবাই সমান কৰি লওক।

৪) মাটিডৰা উলিয়াই নাঙলৰ শিৰলুৰে ৮-১০ ছেঃ মিঃ দ'কৈ লোৰ কৰি লোৰবিলাকত আগতে কোৱাৰ দৰে সাৰ প্ৰয়োগ কৰি আধালৈকে মাটিৰে পুতি দিলে সাৰ খিনিৰ পৰা বেছি ভাল ফল পাব পাৰি।

৬) গুটি দিবৰ বাবে ৬৫-৭৫ ছেঃ মিঃ দুৰে দুৰে লোৰ কৰি ২০-২৫ ছেঃ মিঃ প্ৰতিটো গুটিৰ মাজত ব্যৱধান ৰাখি ৪-৫ ছেঃ মিঃ দ'ত গুটি দি লোৰবিলাক মাটি দি ঢাকি দিয়ক।

৭) ফেব্ৰুৱাৰী মাহত দিয়া গোমধান বিলাকৰ এতিয়া নিৰাণকৰণৰ সময়। পুলিবিলাক ১০-১৫ দিন হওতে পুলিৰ শাৰীবিলাকৰ পৰা অলাগতিয়াল বন-বাত

(৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

পথাৰ শস্য

নিৰাণি কৰাৰ লগতে ২০ ছেঃমিঃতকৈ ঘনকৈ থকা পুলিবিলাক উখালি পেলাওক।
৮) পুলিবিলাক আঠমুৰীয়া হওতে (৩০-৩৫ দিনৰ পিছত) আগতে ভাগ কৰি লোৱা ৬ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া পুলিবিলাকৰ দাঁতিয়ে দাঁতিয়ে ছত্ৰিয়াই গছৰ গুৰিত মাটি চপাই দিয়ক।

ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ**উদ্যান শস্য**

চ'ত-বহাগ মাহত কৃষক সকলে ফল-মূলৰ বাগিচাত লবলগীয়া পৰিচৰ্যা সমূহ এনেধৰণৰ --

কল : কলৰ বাৰী পাতিবলৈ মাটি ডোখৰ চাহ কৰি কলৰ জাত অনুযায়ী নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত গাঁত খান্দি মাহটোৰ শেষৰ ফাললৈ পুলি ৰুব। পূৰণা বাৰীত জীপ বাখিবলৈ ৮-১০ দিনৰ মূৰে মূৰে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক। গছৰ শুকান পাত বা পাচা পটুৱাবোৰ আঁতৰাই পেলাওক। কলডিল ওলোৱা গছৰ গুৰিত এটা মাত্ৰ পোখা পুলি ৰাখিব লাগে।

নাৰিকল : নাৰিকল গছৰ গুৰিত ১২-১৫ দিনৰ মূৰে মূৰে পানী দিব। পানী দিয়াৰ পিছত গছৰ গুৰিত মাটিত ধানখেৰ বা মেটেকা আদি জাপি দি মাটিৰ জীপ ৰাখক। গছৰ গুৰিত সবহ পৰিমাণে পচন সাৰ বা শুকান গোৰৰ প্ৰয়োগ কৰিলে মাটিয়ে পানী ধৰি ৰখাত সহায় হয়। গছত থকা শুকান পাত বা শুকান থোকাৰ বথোৱাবোৰ বা শুকাই যোৱা ফুলৰ থোকবোৰ কাটি আঁতৰাই আনক আৰু গুৰিত জমা হোৱা শুকান ফুল বা ঘুঙলাবোৰ পৰিষ্কাৰ কৰক। নতুনকৈ নাৰিকলৰ বাৰী পাতিবলৈ হ'লে মাটি ডোখৰ চহাই নিৰ্দিষ্ট দূৰত্বত (২৫ ফুট X ২৫ ফুট) একোটাকৈ গাঁত খান্দি পাতৰ গাঁতবোৰ খেৰ বা শুকান পাত আদিৰে পুৰি পেলাওক।

তামোল : তামোল বাৰীৰ বন-বাতবোৰ চাফা কৰি ৰাখক। মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে ১০-১২ দিনৰ অন্তৰত পানীৰ যোগান ধৰক। আগৰ বছৰ ৰোপন কৰা পুলিবোৰৰ গুৰিত গোৰৰ / সাৰ দি মাটি চপাই দিয়ক। নতুনকৈ বাৰী পাতিবলৈ মাটি ডোখৰ চাহ কৰি ৯ ফুট X ৯ ফুট দূৰত্বত একোটাকৈ গাঁত খান্দি গাঁতবোৰ শুকান পাত বা খেৰ আদি দি পুতি দিয়ক।
মাটিকঠাল : মাটিকঠালৰ বাবে ওখ চানেকীয়া মাটি বাচনি কৰি চহ কৰি লওঁক। পূৰণি বাৰীত পানীৰ যোগান ধৰক। বীজৰ বাবে ৰখা পোখা পুলি বা মুকুট পোখা বা ক্ৰাউন আদিত পানীৰ যোগান ধৰক। গছৰ গুৰিৰ পৰা বন-বাতবোৰ নিৰাই দিয়ক।

নেমুটেঙা : গছৰ গুৰিৰ মাটিত যাতে

জীপ থাকে তালৈ মন কৰক। গছত থকা পুৰঠ ফলবোৰ ততাতৈয়াকৈ চপাই দিয়ক। এই সময়ত গছত ফুল ফুলে আৰু কোঁহ পাত ওলায় গতিকে কোনো ধৰণৰ ঔষধ নছটিয়াব। গছৰ শুকান ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ গুৰিত ২-৩ ফুট ওপৰলৈ এটা চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

সুমথিৰা টেঙা : নতুনকৈ বাৰী পাতিবৰ বাবে সহজে পানী ওলাই যাব পৰা ৰ'দঘাই ওখ চানেকীয়া মাটি বাছনি কৰি লওক। প্ৰতি ৫ মিটাৰ (১৫ ফুট) আঁতৰে আঁতৰে একোটা গাঁত খান্দি ল'ব। এই সময়ত গছত ফুল ওলাই বা পুলি ৰোৱা সময় বাবে গছত কোনোধৰণৰ ঔষধ ছটিয়াব নেলাগে। গছৰ পৰা শুকান ডালবোৰ কাটি দিয়ক। পূৰণি বাৰীৰ মাজত থকা অপ্ৰয়োজনীয় গছবোৰ উঠাই দিয়ক। গছৰ গুৰিত ২-৩ ফুট ওপৰলৈ গা-গছত চূণৰ আৰু যদি সুবিধা কৰিব পাৰে বৰডো মিশ্ৰণৰ মলমৰ এটা প্ৰলেপ দিয়ক।

মধুৰি আম : ফল নধৰা আৰু আগৰ পৰা শুকাই অহা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছৰ তলৰ মাটিখিনি পাতলীয়াকৈ কোৰ মাৰক। পুৰঠ হৰ ধৰা ফলবোৰ চিঙি আনক। নতুনকৈ পুলি ৰোৱাৰ বাবে কোৰ মাৰি মাটিডোখৰ চহাই ৭-৮ মিটাৰ আঁতৰে আঁতৰে একোটা গাঁত খান্দি ক।

আম : এই সময়ত আমে মলিয়াই। গতিকে গছৰ তলত ধোঁৱা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰক যাতে ফুলৰ থোপাবোৰত পোকে আক্ৰমণ কৰিব নোৱাৰে। ফুল ফুলাৰ সময়ত গছত ঔষধ ছটিয়াব নেলাগে। মাটিত যথেষ্ট পৰিমাণে জীপ থাকিলে অনুমোদিত পৰিমাণৰ সাৰ আৰু গোৰৰ প্ৰয়োগ কৰক। গছৰ গুৰিত ১ মিটাৰ ওপৰলৈ চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

লিচু গুলিচু গছতো এই সময়ত ফুল ফুলিবলৈ ধৰাৰ বাবে ঔষধ নছটিয়াব। মাটিত জীপ থাকিলে অনুমোদিত পৰিমাণৰ সাৰ আৰু গোৰৰ প্ৰয়োগ কৰক। গছৰ গুৰিত ১ মিটাৰ ওপৰলৈ চূণৰ প্ৰলেপ দিয়ক।

অমিতা : গছৰ গুৰিত মাটিত জীপ ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰক। ফলৰ আকাৰ ডাঙৰ আৰু উন্নত মানৰ কৰিবলৈ ফলবোৰৰ মাজৰ পৰা সৰু সৰু ফল কিছুমান চিঙি দিয়ক। পুৰঠ ফলবোৰ পাৰি আনক। নতুনকৈ বাৰী পাতিবৰ বাবে ওখ বালিচহীয়া মাটি বাছনি কৰি হাল-কোৰ মাৰক আৰু ভাল সাঁচৰ বীজ আনি ওখ ভেটি তৈয়াৰ কৰি বীজখিনি সিঁচি দিয়ক। নতুবা পলিথিন বেগত মাটি ভৰাই দুটাকৈ বীজ সিঁচক।

তামোল : তামোল বাৰীৰ বন-বাতবোৰ চাফা কৰি ৰাখক। মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে ১০-১২ দিনৰ অন্তৰত পানীৰ যোগান ধৰক। আগৰ বছৰ ৰোপন কৰা পুলিবোৰৰ গুৰিত

গোৰৰ / সাৰ দি মাটি চপাই দিয়ক। নতুনকৈ বাৰী পাতিবলৈ মাটি ডোখৰ চাহ কৰি ৯ ফুট X ৯ ফুট দূৰত্বত একোটাকৈ গাঁত খান্দি গাঁতবোৰ শুকান পাত বা খেৰ আদি দি পুতি দিয়ক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস

(অৱসৰী অধ্যাপক, অঃকৃঃবিঃ)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমৰ পৰা)

ধাননি পথাৰত কীট-পতংগ ...

চৰাই পথাৰৰ মাজত জিৰাণি লোৱাত সুবিধা হয়। ফলত ধাননিডৰাত পোক-পৰুৱাৰ আক্ৰমণ হ্রাস পায়। কিন্তু চৰায়ে পকাধান খোৱাত বাধা দিবলৈ ধান পকাৰ আগে আগে এইবঁহৰ আগলি বা জেংবোৰ পথাৰৰ পৰা উঠাই দিয়া উচিত।

৮) পথাৰখনক পোক-পৰুৱাৰ উপস্থিতিক বাধা দিবলৈ ধাননিডৰাত মাজে মাজে পচতীয়াৰ আগ আৰু ডাল ৰোৱাৰ উপৰিও পথাৰত বিহলসনি, নিম, কেতুৰি আদি গছৰ পাত ছটিয়াব পাৰি।

৯) মাজে মাজে পথাৰত পাঁচা গো-মুৱ ছটিয়াই থাকিলে ধাননি পথাৰত পোক-পৰুৱা, বেমাৰ-আজাৰ হ্রাস পায়।

১০) চৰাই পোকৰ ছলখন যথেষ্ট কোমল। চৰাই পোকে আক্ৰান্ত কৰা পথাৰত বগৰী গছৰ দৰে কাঁইটীয়া গছৰ ডালেৰে ধান খেতিডৰা মনুভাৱে কোবাই দিলে পোকবোৰ আঘাতপ্ৰাপ্ত হয় আৰু পথাৰত পোকৰ সংখ্যা কিছু কম।

১১) টুপলিকটা পোকৰ কণী ধ্বংস কৰিবলৈ কেৰাচিন তেলত ডুবুৱা নাৰিকল বা মৰাপাটৰ ৰছী ধাননি পথাৰখনৰ ওপৰেৰে বোলাই নিব লাগে।

১২) গান্ধীপোক আঁতৰাবলৈ ধানৰ গাখীৰতী অৱস্থাত পথাৰৰ মাজে মাজে পাঁচা ভেকুলী, কেৰোঁৰা আদি আধা পোৰা অৱস্থাত ওলমাই দিব লাগে।

১৩) পথাৰৰ মাজে মাজে জুইৰ পোহৰ ফলদৰ ব্যৱস্থা কৰি দিলে পথাৰত থকা পোক-পৰুৱাবোৰ জুইৰ পোহৰৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হয় আৰু জুইত পৰি মৃত্যু ঘটে। ফলত পথাৰত পোকৰ সংখ্যা যথেষ্ট হ্রাস পায়।

১৪) ধাননি পথাৰত নিম গছৰ পাত মাটিৰ সৈতে মিহলাই দিলে টুপলিকটা পোক আৰু মজ্জাখোৱা পোকৰ সংখ্যা হ্রাস পায়। (পুনৰ প্ৰকাশিত)

শ্ৰীমতী প্ৰিয়ংকা বৰা

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

কুঁহিয়াৰ মূল্য সংযোজিত ...

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি কাৰ্যসূচী) ড° মানসী দাস পুৰকায়স্থই অংশগ্ৰহণ কৰে। কয়লাসুঁৰ কুঁহিয়াৰ প্ৰজন্ম প্ৰতিষ্ঠানৰ ড° কে হৰিয়ে অনলাইনযোগে বক্তব্য আগবঢ়ায়। কৰ্মশালাত সমল ব্যক্তি হিচাপে নীটই হৰৰ চিই.অ'. ড° কে কাৰ্তিকায়েন আৰু অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষি অৰ্থনীতি বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপিকা ড° নিবেদিতা ডেকাই সমল ব্যক্তি হিচাপে অংশগ্ৰহণ কৰে।

(১ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমৰ পৰা)

প্ৰাকৃতিক কৃষিৰ ৰাজ্যিক ...

পাঠ্যক্ৰমৰ সামৰণি অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সহযোগী কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° মৃগাল শইকীয়া, অধ্যাপক ড° যোগেশ গোস্বামী আৰু ড° মোহন শৰ্মাই অংশ গ্ৰহণ কৰে। সহযোগী অধ্যাপক ড° ভৰত চন্দ্ৰ নাথে প্ৰমাণ পত্ৰ প্ৰদান কাৰ্যসূচীৰ আঁত ধৰা অনুষ্ঠানটোত প্ৰাকৃতিক কৃষি গৱেষণা প্ৰকল্পৰ লগত জড়িত গৱেষক বিজ্ঞানীসকলে অংশগ্ৰহণ কৰে।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

তিতাবস্থিত অসম ধান ...

বা কোনো লোকক কৰ্তৃত্ব প্ৰদান কৰা হোৱা নাই বুলি প্ৰতিষ্ঠানৰ উৰ্বৰতন কৰ্তৃপক্ষই জানিবলৈ দিছে। এই বিষয়ে কি বা জানিব লগীয়া থাকিলে ০৩৭৭১২৯৯৬৮ ফোন নম্বৰত দিনৰ ১০ বজাৰ পৰা বিয়লি ৪ বজাৰ ভিতৰত যোগাযোগ কৰিব পাৰিব।

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

লাভজনক জিকা খেতি ..

১০ টন, ইউৰীয়া-৪৩ কিলোগ্ৰাম, চিংগল চুপাৰ ফছফেট-১৮৮ কিলোগ্ৰাম, মিউৰেট অৱ পটাছ-৫০ কিলোগ্ৰাম প্ৰতি হেক্টৰ মাটিত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। ইয়াৰো নিয়ম আছে। শেষৰ মাটি চহেৱাৰ পাছত ২২ কিলোগ্ৰাম ইউৰীয়া আৰু সমুদায় ফছফেট আৰু পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰি ভেটিবা খল বনাই গুটিবোৰ দিব লাগে আৰু বাকী থকা সাৰখিনি পিছত জিকা গছ বগাবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ সময়ত উপ দ্ৰেচ কৰিব লাগে।

৪) জিকাৰ গুটি দিয়াৰ ভাল সময় হ'ল- জানুৱাৰীৰ পৰা মে' মাহলৈকে আৰু প্ৰতি হেক্টৰৰ বাবে অনুমোদিত গুটিৰ পৰিমাণ হ'ল- ৩.৫ কিলোগ্ৰামৰ পৰা ৪.৫ কিলোগ্ৰাম আৰু গুটিবোৰ অৰ্থাৎ প্ৰতিটো পুলিৰ মাজৰ

ব্যৱধান ৬০ ছেঃ মিঃৰ পৰা ১.২ মিটাৰ হ'ব লাগে আৰু প্ৰতিটো শাৰীৰ মাজৰ ব্যৱধান ১.৫ মিটাৰৰ পৰা ২.৫ মিটাৰ হ'ব লাগে।

৫) জিকা খেতিৰ মাটিডৰা জীপাল কৰি ৰাখিব লাগে আৰু ইয়াৰ বাবে প্ৰতি ৮-১০ দিনৰ অন্তৰে অন্তৰে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তাৰোপৰি খেতি মাটিডৰা সঘনাই নিৰীক্ষণ কৰি থাকিব লাগে যাতে পোক-পতংগ অথবা বেমাৰ-আজাৰৰ আক্ৰমণ চকুত পৰিলে সোনকালে এইবোৰৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে উপযুক্ত কাৰ্যব্যৱস্থা হাতত ল'ব পাৰি। এই ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজনত কৃষকসকলে কৃষি বিশেষজ্ঞৰ সহায় গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

৬) জিকা খেতি ব্যৱসায়িক ভিত্তিত কৰি ধাৰবাহিক লাভ অৰ্জন হোৱাটো বিচাৰিলে খেতি বাতিৰ সকলো কৰ্ম আৰু প্ৰয়োগ কৰা উৎসৰ পৰিমাণ ইত্যাদি কথাবোৰ এখনবহীত ভালদৰে লিখি থ'ব লাগে আৰু সেইবোৰ বছৰৰ শেষত ভালদৰে বিশ্লেষণ কৰিব লাগে। তেতিয়াহে কৃষকসকলে কিমান খৰচ কৰি কিমান অৰ্জন কৰিলে, কি কি কাৰণে লাভ কম হৈছে বা লোকচান হৈছে তাৰ কাৰণবোৰ বিচাৰি উলিয়াব পাৰিব আৰু পিছৰ বছৰবোৰত কৃষকসকলে আৰু সঠিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰি কৃষি কৰ্মক অধিক লাভান কৰি তুলিব পাৰিব।

যিহেতু জিকা খেতি বহুটো দিশৰ পৰা লাভজনক গতিকে আৰু কৃষকসকলে ব্যৱসায়িক আৰু বৈজ্ঞানিক ভিত্তিত জিকা খেতি কৰিবলৈ সদলবলে আগবাঢ়ি আহিব বুলি আশা কৰিলো। ইয়াৰ ফলত কৃষক আৰু গ্ৰাহক ৰাইজৰ স্বাস্থ্য ভালে থাকিব আৰু কৃষকসকলৰো আৰ্থিক দিশটো বেচ টনকীয়া হ'ব। (পুনৰ প্ৰকাশিত)

হেমচন্দ্ৰ শইকীয়া**জীৱাণুসাৰ ব্যৱহাৰ কৰোতে ল'ব লগা সাৰধানতা**

◆ জীৱাণুসাৰ এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ লগত ভাতৰ মাৰ নাইবা পানীৰ লগত গুৰ লৈ যাওঁতে বা কোনো ঠাইত সংৰক্ষণ মিহলাই জুলীয়া মিশ্ৰণ কৰি ল'ব লাগে। কৰোতে তাপ আৰু পোহৰৰ পৰা আঁতৰাই এনে কৰিলে বীজৰ বাকলিত জীৱাণুসাৰ ৰাখিব লাগে।

◆ বাসায়নিক সাৰ বা কীটনাশক ৰখা ঠাইত জীৱাণুসাৰ একেলগে ৰখা অনুচিত।

◆ জীৱাণুসাৰবিধ কোনো এক শস্যৰ বাবে নিৰ্দিষ্ট কৰি ৰখা শস্যবিধৰ বাবেহে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

◆ বীজৰ লগত ব্যৱহাৰ কৰোতে সিঁচাৰ দিনা বা আগদিনা প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। বীজত মিহলোৱাৰ পাছত ৰ'দ বা সূৰ্য্যৰ তাপত ৰাখিব নালাগে। কাৰণ ই বেস্তেৰীয়া সমূহ ধ্বংস কৰে।

◆ বাতি পুৰা নাইবা আৱেলি পৰত জীৱাণুসাৰ ব্যৱহাৰ কৰা বীজ সিঁচিব লাগে।

◆ জীৱাণুসাৰ ব্যৱহাৰ কৰোতে বীজৰ লগত ভাতৰ মাৰ নাইবা পানীৰ লগত গুৰ মিহলাই জুলীয়া মিশ্ৰণ কৰি ল'ব লাগে। এনে কৰিলে বীজৰ বাকলিত জীৱাণুসাৰ লাগি ধৰে।

◆ প্ৰায় সকলো কীটনাশক জীৱাণুসাৰৰ বাবে বিষাক্ত তথাপিও থিৰাম অলপ কম বিষাক্ত ভেক্সেনাশক আৰু ডাইএলড্ৰিন কম বিষাক্ত কীটনাশক। গতিকে এনে বাসায়নিক দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰোতে বীজ পৰিশোধনৰ পাছত জীৱাণুসাৰৰ হাৰ দুগুণ কৰি লৈ ব্যৱহাৰ কৰা উচিত।

◆ ৰাইজ বিয়াম ব্যৱহাৰ কৰোতে চুপাৰ ফছফেটৰ মিশ্ৰণ একেলগে ব্যৱহাৰ কৰা অনুচিত।

◆ পি.এচ.বি নামৰ জীৱাণুসাৰ অল্পযুক্ত মাটিৰ বাবে উত্তম।

ড° মৃগাল শইকীয়া**বছৰেকীয়া বৰঙণি :** ১০.০০ টকা।**প্ৰতিখনৰ মূল্য :** ১.০০ টকা।**প্ৰকাশৰ স্থান :** অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩।

সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত

আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।

মুখ্য সম্পাদক : ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

কৃষক বাইজলৈ নৱবৰ্ষৰ শুভেচ্ছাৰে

সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩

1986 শক, ৫৭৫ শঙ্কৰাব্দ বহাগ ৩১ দিন April & May, 2024

1986 শক, ৫৭৫ শঙ্কৰাব্দ জ্যৈষ্ঠ ৩২ দিন May & June, 2024

1986 শক, ৫৭৫ শঙ্কৰাব্দ আহাৰ ৩১ দিন June & July, 2024

1986 শক, ৫৭৫ শঙ্কৰাব্দ শাওণ ৩২ দিন July & Aug., 2024

বহাগ-জ্যৈষ্ঠ মাহৰ কৃষিকৰ্ম: শালিধান: জাত নিৰ্বাচন আৰু বীজ সংগ্ৰহ: অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা বীজ সংগ্ৰহ কৰক। অনুমোদিত জাতসমূহ: বঞ্জিত, বাহাদুৰ, পিয়লি, গীতেশ, বঞ্জিত চাব-১, বাহাদুৰ চাব-১, শ্ৰাবণী, চক্ৰবৰ্তী, ধনশ্ৰী, সত্ত্বপতন, মনোহৰ শালি, মাচুনি, সুবমা ধান, ধনী আদি...

আহাৰ-শাওণ মাহৰ কৃষিকৰ্ম: শালিধান: মহামদিনীয়া ধান অৰ্থাৎ সত্যভঙ্গ, বসুন্ধৰা, শ্ৰাবণী, নুমলীৰ কঠীয়াহে পাবক, সাৰ-গোবৰ্ণ দি মাটিজৰা কৰিলে প্ৰস্তুত কৰক, অধিক উৎপাদনকম চাপৰ আৰু মহামদিনীয়া জাত শাওণ মাহৰ ভিতৰতে কই শেষ কৰক।

1986 শক, ৫৭৫ শঙ্কৰাব্দ ভাদ ৩১ দিন Aug. & Sept., 2024

1986 শক, ৫৭৫/৭৬ শঙ্কৰাব্দ আহিন ৩০ দিন Sept. & Oct., 2024

1986 শক, ৫৭৬ শঙ্কৰাব্দ কাতি ৩০ দিন Oct. & Nov., 2024

1986 শক, ৫৭৬ শঙ্কৰাব্দ আশ্বিন ৩০ দিন Nov. & Dec., 2024

ভাদ-আহিন মাহৰ কৃষিকৰ্ম: শালিধান: বোৰণ সময়ত সৰ প্ৰয়োজন নহলেও এতিয়াই বিয়াই প্ৰতি ৫ কি.গ্ৰামকৈ ইউৰীয়াক টপায়েছ কৰক। বন্যাকালিত অক্ষত-মনোহৰ শালি, শ সপোনো, প্ৰসাদভোগ, গোবিন্দভোগ, গীতেশ, প্ৰকৃষ্ণ ৬০ শিঁয়া) সূৰ কঠীয়া আৰু শেণ্ডালকৈ-কপ পাই কুইত, কপিলি আৰু নিয়ন্ত্ৰণ কঠীয়া আদিৰে শেহত পৰি...

কাতি-আশ্বিন মাহৰ কৃষিকৰ্ম: বসোধান: জাত: বৰো-১, বৰো-২, বিন্দাখ, স্বৰ্গাণ, কনকলাতা, কাৰেবী, জয়মতী, বালোমী, বীজৰ পৰিমাণ: ৫ কি.গ্ৰা./বিঘা। বৰো: জাত: সোণালিকা, ইউ.পি-২৬২, ডি.বি.ডব্লিউ-৪৬৮, আৰু এইচ.ডি.আৰ-৭৭। বীজৰ পৰিমাণ: ১৬-১৭ কি.গ্ৰা./বিঘা, সাৰৰ পৰিমাণ: বিঘাই প্ৰতি ১২ কি.গ্ৰা., ১৭ কি.গ্ৰা. চূপাৰ ফছফেট আৰু ৪ কি.গ্ৰা. মিউৰেট অৱ পটাছ।

1986 শক, ৫৭৬ শঙ্কৰাব্দ পুহ ২৯ দিন Dec. & Jan., 2024-2025

1986 শক, ৫৭৬ শঙ্কৰাব্দ মাঘ ৩০ দিন Jan. & Feb., 2025

1986 শক, ৫৭৬ শঙ্কৰাব্দ ফাগুন ২৯ দিন Feb. & Mar., 2025

1986 শক, ৫৭৬ শঙ্কৰাব্দ চ'ত ৩১ দিন Mar & April, 2025

পুহ-মাঘ মাহৰ কৃষিকৰ্ম: বসোধান: কঠীয়া বোৰণ উত্তম সময়। বৰবুণ নিৰ্ভৰশীল খেতিৰ মাটি প্ৰস্তুতৰ সময়ত বিয়াই প্ৰতি ১৮ কি.গ্ৰা. চূপাৰ ফছফেট, ৪ কি.গ্ৰা. মিউৰেট অৱ পটাছ প্ৰয়োজন কৰক। বোৰণ ২১-২৫ দিনৰ ভিতৰত ১২ কি.গ্ৰা. ইউৰীয়াক টপায়েছ কৰক।

ফাগুন-চ'ত মাহৰ কৃষিকৰ্ম: বসোধান: জাত নিৰ্বাচন আৰু বীজ সংগ্ৰহ: অনুমোদিত বিক্ৰেতা বা অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা বীজ সংগ্ৰহ কৰক। অনুমোদিত জাতসমূহ: গোবিন্দ, আই.আৰ.৩৬, বালোমী, বঙালবীয়া, আৰুজহা, লাচিত, চিলাপাৰা, সোণামুখী, সুইত, সিঙাং।

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এক অভিনৱ কৃষি বিজ্ঞানী আৰু কৃষকৰ মাজত এক পোনপটীয়া সামগ্ৰীক পৰিকল্পনা ও ব্যৱস্থাপনা: ড° ৰঞ্জিৎ কুমাৰ সাউড, প্ৰচ্ছদ পৰিকল্পনা: মহেন্দ্ৰ নাথ বৰা

আঁচনি 'আমাৰ গাওঁ, আমাৰ গৌৰৱ' যোগসূত্ৰে আত্মনিৰ্ভৰ অসম গঢ়াৰ পৰিকল্পনা। সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত আৰু অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত। ফোন: ০৩৭৬-২৪৪০০২৯